

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

17/5980-

21. desember 2017

Statsbudsjettet for 2018 kap. 240 post 60 - Oppdragsbrev om forvaltning av tilskudd til fagskoledrift

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2018 sender Kunnskapsdepartementet med dette oppdragsbrev om forvaltning av tilskudd til fagskoledrift til fylkeskommunen. Brevet viser hvilke mål og krav som departementet stiller til forvaltningen av tilskuddet. Fylkeskommunen må følge bestemmelsene som er nedfelt i dette oppdragsbrevet og i særskilt regelverk som vil bli utarbeidet for tilskuddsordningen. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende oppdragsbrev i løpet av 2018.

Oppdragsbrevet for 2018 består av følgende deler:

Statsbudsjettet for 2018 kap. 240 post 60 - Oppdragsbrev om forvaltning av tilskudd til fagskoledrift	1
1. Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2. Mål og krav til forvaltningen av tilskudd til fagskoledrift	3
3. Budsjett for 2018.....	5
4. Rapportering og resultatoppfølging.....	6

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
872 417 842

Avdeling
Universitets- og
høyskoleavdelingen

Saksbehandler
Joar Nybo
22 24 79 48

1. Regjeringens prioriteringer og forventninger

Regjeringen vil at fagskoleutdanning skal være mer attraktiv, ha flere studenter og større fagmiljø enn i dag. Videre vil regjeringen at fagskolesektoren skal være mer synlig og mer ettertraktet i arbeidslivet. Regjeringen vil prioritere å gi fagskolesektoren et løft når det gjelder kvalitet, fagmiljø, studentvelferd, finansiering og styring. I tillegg vil regjeringen prioritere å utvikle kunnskapsgrunnlaget for fagskolene, ettersom det i dag er for lite kunnskap om de enkeltfaktorene som påvirker kvaliteten i utdanningene.

Stortinget har vedtatt å innføre en ny tilskuddsordning for fagskoleutdanning, jf. Innst. 254 S (2016–2017) og Meld. St. 9 (2016–2017) *Fagfolk for fremtiden. Fagskoleutdanning*.

Regjeringen vil gjennom en samlet statlig tilskuddsordning, dialog og lovgivning legge til rette for gode vilkår for fagskoleutdanning i tråd med regionale og nasjonale kompetansebehov.

Den nye tilskuddsordningen omfatter midler fra tre tidligere finansieringskilder for fagskoleutdanning:

- midler i rammetilskuddet til fylkeskommunene over Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) budsjett
- midler til fylkeskommunene til helse- og sosialfaglige utdanninger over Helse- og omsorgsdepartementets (HOD) budsjett, forvaltet av Helsedirektoratet
- tilskudd til 14 private fagskoler over Kunnskapsdepartementets (KD) budsjett

Fra 2018 samles midlene i en felles tilskuddsordning for fagskoleutdanning, over Kunnskapsdepartementets (KD) budsjett. Det innebærer også at Kunnskapsdepartementet fordeles tilskuddet til fylkeskommunene, som får ansvaret for å fordele tilskuddet videre til private og offentlige fagskoler. Tilskuddsordningen består av et grunntilskudd, som skal være langsiktig, forutsigbart og stabilt, og et resultatbasert tilskudd, som har åpen budsjetttramme. For mer utfyllende forklaring av den nye tilskuddsordningen for fagskoleutdanning vises det til vedlagte *Orientering om tilskuddsordningen for fagskoleutdanning 2018*.

Fylkeskommunen har både faglig ansvar for utdanningstilbudet i sitt fylke, og ansvar for å ivareta fylkets kompetansebehov. I tillegg forventer Kunnskapsdepartementet at fylkeskommunene ser utdanningstilbudene i sammenheng på tvers av fylkene, og sørger for at fagskoler som har opptaksgrunnlag nasjonalt eller i flere fylker også får ivaretatt dette.

For å bidra til å dekke framtidige kompetansebehov bevilges det i statsbudsjettet for 2018 31,6 mill. kroner til 638 nye studieplasser innenfor fagskoleutdanning (inkludert midler til utdanningsstøtte).

Regjeringen sendte 29. juni 2017 ut forslag til ny lov om fagskoleutdanning, med høringsfrist 30. september 2017. Departementet går nå gjennom høringsinnspillene. Regjeringen tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget våren 2018. Ny lov vil i hovedsak være en videreføring av gjeldende lov. I tillegg vil loven ha ny struktur og en ny organisering og rekkefølge på bestemmelsene, og følge opp de tiltakene i Fagskolemeldingen som medfører nye eller endrede bestemmelser.

Regjeringen vil følge opp de kvalitetshevende tiltakene i fagskolemeldingen med en evaluering i tråd med Stortingets vedtak, jf. Innst. 254 S (2016-2017).

Omorganisering

Regjeringen omorganiserer de sentraladministrative virksomhetene i kunnskapssektoren for å legge til rette for høyere kvalitet og en mer effektiv oppgaveløsning, samt for å lokalisere flere statlige arbeidsplasser utenfor Oslo. For høyere utdanning og fagskolesektoren skal departementet opprette to forvaltningsorgan for kvalitetsutvikling for å samle arbeidet med å utvikle kvaliteten i høyere utdanning og fagskoleutdanning i færre og sterkere virksomheter.

Kunnskapsdepartementets avdelingsstruktur skal i 2018 omorganiseres for å bedre departementets evne til å håndtere viktige sektorfaglige utfordringer. Som del av omorganiseringen har departementet identifisert strategiske innsatsområder som skal ha særlig oppmerksomhet i departementets arbeid fremover: kunnskapsgrunnlag for politikkutforming og gjennomføring, digitalisering, styring og samordning.

2. Mål og krav til forvaltningen av tilskudd til fagskoledrift

Departementet har fastsatt mål og krav for tilskuddsordningen. Fylkeskommunen må viderefremme disse kravene i sitt tilskuddsbrev til fagskolen.

2.1 Mål for ordningen

Tilskuddsordningen skal stimulere til bedre måloppnåelse når det gjelder utdanningskvalitet og gjennomføring, og i tillegg bidra til å dekke kompetansebehovene i samfunnet.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende fire mål for fagskoleutdanning, jf. Prop. 1 S (2017-2018):

Mål: *Høy kvalitet i fagskoleutdanning.*

Fagskoleutdanning skal være av høy kvalitet og sikre gode vilkår for studentene. Det er potensial for å bedre kvaliteten i flere fagskoleutdanninger.

Mål: *Yrkesrettet fagskoleutdanning.*

Fagskolesektoren skal utdanne kandidater som kan gå rett inn i yrkeslivet, med den praktiske og teoretiske kunnskapen som det er behov for i det enkelte yrket. Vurderinger av relevansen i fagskoleutdanningene er derfor viktig.

Mål: *God tilgang til fagskoleutdanning.*

Regjeringen vil at fagskolene skal bli en større og viktigere del av det norske utdanningssystemet, og at en større del av studentene skal ta fagskoleutdanning.

Mål: *Effektiv og solid fagskolesektor.*

Mange av fagskolene er svært små, dette er lite heldig med tanke på faglig styrke og soliditet ved fagmiljøene. Kvalitet og robuste miljø handler også om administrativ kapasitet og kompetanse.

Kandidatmåltall

For å sikre dimensjoneringen av helsefaglig fagskoleutdanning ønsker regjeringen at det for kommende budsjettår innføres kandidatmåltall, jf. omtale i Prop. 1 S (2017–2018). Det innebærer at øremerkede midler til helsefaglige utdanninger også vil føre til økning i måltall. Departementet vil komme nærmere tilbake til dette spørsmålet som del av den varslede dialogen med fylkeskommunene, jf. Meld. St. 9 (2016–2017) *Fagfolk for fremtiden. Fagskoleutdanning*. For de andre utdanningsområdene vil fylkeskommunen ha større mulighet til å justere fordelingen av studieplassene i kommende års budsjetter dersom behovet i arbeidslivet eller søkningen fra fagskolestudentene skulle tilsi behov for justeringer.

2.2 Kriterier for måloppnåelse

Kunnskapsdepartementet legger opp til at tilskuddsmottaker skal rapportere inn resultater fra virksomheten til Database for statistikk om høgre utdanning - fagskoleutdanning (DBH-F) (lenke) med de rapporteringsmaler og innen de frister som fremgår av DBH-Fs nettsider. Se også pkt. 4.1 om prosess for utforming av endelige rapporteringskrav.

2.3 Tildelingskriterier, herunder beregningsregler

Tilskuddsmottaker skal drive utdanning som er godkjent av NOKUT i henhold til fagskoleloven og tilhørende forskrifter. Tilskuddet skal komme studentene til gode, jf. fagskoleloven § 9 annet ledd. Dette innebærer blant annet et utdelingsforbud for inntekter fra offentlig tilskudd og studentenes egenbetaling. Tilskuddet skal anvendes til utdanninger som er godkjent av NOKUT.

2.4 Oppfølging og kontroll

Departementet fører tilsyn med tilbydere av fagskoleutdanning som mottar offentlig tilskudd, jf. fagskoleloven § 8 annet ledd, mens NOKUT fører tilsyn med krav som ligger til grunn for godkjenningen. Lovverket, forutsetninger gitt i Stortingets årlige budsjettvedtak og kravene i bevilgningsreglementet danner utgangspunkt for departementets oppfølging av de private fagskolene med offentlig tilskudd.

3. Budsjett for 2018

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2018, jf. Innst. 12 S (2017–2018) og Prop. 1 S (2017–2018). Vi ber fylkeskommunene merke seg føringene og forventningene som er gitt av komiteen i innstillingen.

3.1 Budsjettvedtak kap. 240 post 60

Stortinget har bevilget totalt 651 mill. kroner over kap. 240 post 60 i 2018 til fagskoleutdanning.

Tabellen nedenfor viser fordeling av midler til den enkelte fylkeskommune (midler til nye studieplasser håndteres i egen prosess):

<i>Fylkeskommune</i>	Beløp i kroner
Akershus	20 407 000
Aust-Agder	11 925 000
Buskerud	33 018 000
Finnmark	4 050 000
Hedmark	3 956 000
Hordaland	96 370 000
Møre og Romsdal	41 587 000
Nordland	23 535 000
Oppland	51 586 000
Oslo	76 838 000
Rogaland	54 748 000
Sogn og Fjordane	15 774 000
Telemark	31 103 000
Troms	24 988 000
Trøndelag	61 031 000
Vest-Agder	32 563 000
Vestfold	16 388 000
Østfold	29 201 000

For en forklaring av beløpene vises det til vedlagte *Orientering om tilskuddsordningen for fagskoleutdanning 2018*. I vedlagte versjon er det gjort enkelte justeringer sammenlignet med den versjonen av orienteringen som departementet sendte 28. november. NKI og Norges Yrkesakademi er nå lagt til Oslo fylkeskommune, og teksten er enkelte steder noe endret.

Kunnskapsdepartementet ønsker at eksisterende utdanningstilbud i størst mulig grad videreføres i 2018. Når det gjelder tilskuddet til de 14 fagskolene som tidligere fikk tilskudd over kap. 276 post 72, er dette midler som fylkeskommunene skal overføre til de respektive

fagskolene, jf. Innst. 12 S (2017–2018). Det er fagskolenes forretningsadresse som definerer hvilket fylke de tilhører.

3.2 Utbetaling

Statstilskuddet utbetales halvårlig. Fylkeskommuner som får utbetalt for mye midler, plikter straks å informere departementet om dette og tilbakebetale overskytende beløp, med mindre departementet aksepterer at feilen korrigeres ved senere tilskudd. Fylkeskommunen plikter å informere departementet dersom midlene ikke fullt ut blir benyttet til formålet. Departementet vil da vurdere å avstemme differansen opp mot senere tilskudd.

Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlene blir brukt etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og lov om Riksrevisjonen § 12. Statstilskudd kan avvikles og kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom det ikke benyttes i samsvar med forutsetningene. Dette gjelder for eksempel hvis mottakere av statstilskudd ikke rapporterer etter kravene som stilles, når statstilskudd ikke brukes i henhold til fagskoleloven, og når mottaker av statstilskudd har så alvorlige økonomiske utfordringer at det oppstår risiko for at studentenes rettigheter ikke ivaretas.

Kunnskapsdepartementet betaler ut midlene til fylkeskommunene i januar 2018. Det er viktig at fylkeskommunen så snart som mulig utbetaler midlene til de 14 fagskolene som tidligere fikk finansiering over Kunnskapsdepartementets budsjett, ettersom mange av disse fagskolene er avhengig av å få tilskuddet tidlig på året.

4. Rapportering og resultatoppfølging

4.1 Rapportering om resultater

Kunnskapsdepartementet legger opp til at den enkelte fylkeskommune innen 15. april 2019 må rapportere om bruk av midlene tildelt fylkeskommunen for 2018. Dette gjelder midler til både privat og offentlig fagskoleutdanning tildelt over Kunnskapsdepartementets budsjett. Rapporteringen skal inneholde oversikt over hvilke læresteder som har fått midler, og en samlet vurdering av resultater og måloppnåelse opp mot målene for fagskoleutdanning, og i forhold til behovene i arbeidslivet der lærestedene i fylket har opptaksgrunnlag.

Tilbydere som mottar tilskudd, er forpliktet til å rapportere om bruken av tilskuddet i henhold til krav Kunnskapsdepartementet setter for tilskuddsordningen og krav fylkeskommunen gjør gjeldende. Plikten er begrenset til de opplysninger som er nødvendige for å kontrollere at tilskuddene blir brukt etter forutsetningene. Rapporteringskrav ses i sammenheng med annen utvikling av statistikk og rapportering på området. Dersom rapporteringen gjennomføres som skissert i pkt. 2 b ovenfor, vil DBH-F kunne levere sammendrag av innrapporterte data til fylkeskommunen og andre relevante aktører på utdanningsområdet.

Kunnskapsdepartementet vil tidlig neste år ta kontakt med aktuelle aktører for å avklare hvordan rapportering fra fylkeskommunene og fagskolene skal utformes. Opplegget skal sikre at alle får nødvendig informasjon, og at rapporteringen skjer på en effektiv måte.

4.2 Statstilskudd for 2019

I 2019 tar Kunnskapsdepartementet sikte på å videreføre grunntilskuddet. Det resultatbaserte tilskuddet vil beregnes på bakgrunn av antall avlagte fagskolepoengsenheter i 2017. Kunnskapsdepartementet vil videresende søknad om tilskudd for 2019 fra de 14 fagskolene som tidligere fikk tilskudd over kap. 276 post 72 til den aktuelle fylkeskommunen. Alle fylkeskommuner må ha en ordning som gjør at private fagskoler i fylket kan søke om tilskudd.

Det er ikke nødvendig med en særskilt søknad for at tilskuddet til fylkeskommunene skal videreføres, men fylkeskommunene må orientere Kunnskapsdepartementet dersom det planlegges vesentlige endringer i utdanningstilbudet i fylket i 2019.

4.3 Søknad om statstilskudd for 2020

Fristen for å søke om statstilskudd til satsinger utenfor rammen for 2020 er **1. november 2018**. Dette kan omfatte søknad om studieplasser i eksisterende eller nyoppstartede utdanningstilbud, infrastruktur eller kompetanseheving. Den enkelte fylkeskommunen må sende søknaden til Kunnskapsdepartementet. Se vedlegg med veiledning for fremstilling av søknaden.

4.4 Dialogmøte i 2018

Departementet tar sikte på å holde dialogmøte med regionene og fagskolesektoren i løpet av 2018. Planleggingen og gjennomføringen av disse dialogmøtene vil skje i nært samarbeid med Fagskolerådet. Fagskolestudentene og partene i arbeidslivet vil bli invitert med til dialogmøtene.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Vasbotten
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Kompetanse Norge

Nasjonalt fagskoleråd

NSD - Norsk senter for forskningsdata AS

Riksrevisjonen

Adresseliste

Akershus fylkeskommune

Aust-Agder fylkeskommune

Buskerud fylkeskommune

Finnmark fylkeskommune

Hedmark fylkeskommune

Hordaland fylkeskommune

Møre og Romsdal fylkeskommune

Nordland fylkeskommune

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Oppland fylkeskommune

Oslo kommune

Rogaland fylkeskommune

Sogn og Fjordane fylkeskommune

Sør-Trøndelag fylkeskommune

Telemark fylkeskommune

Troms fylkeskommune

Vest-Agder fylkeskommune

Vestfold fylkeskommune

Østfold fylkeskommune